

Twee boegbeelden van Belgische Vrouwenbeweging op muntstuk (2.5.11)

Morgen wordt een nieuw muntstuk van twee euro in omloop gebracht. Het gaat om een primeur, nl. een munt met twee vrouwen op de kop. De officiële muntslag van dit bijzondere stuk had vandaag plaats in aanwezigheid van federaal minister van Financiën Didier Reynders, de federale ministers Annemie Turtelboom, Joëlle Milquet en Sabine Laruelle, Vlaams minister van Gelijke Kansen Pascal Smet en vertegenwoordigers van de vrouwenbeweging. Aldus een persbericht van de Vrouwenraad.

In zijn welkomstwoord zei minister Reynders : “Dit muntstuk van twee euro is het eerste stuk dat geslagen wordt door de Koninklijke Munt van België met de beeltenis van vrouwen die niet tot de dynastie behoren. Het muntstuk beeldt twee boegbeelden uit van de vrouwenbeweging in België in het begin van de twintigste eeuw. Isala Van Diest was de eerste vrouwelijke arts in België en Marie Popelin de eerste Belgische vrouw met een rechtendiploma. Morgen worden vijf miljoen stuks van deze nieuwe euromunt in omloop gebracht om de 100ste verjaardag van de Internationale Vrouwendag te vieren.”

Daarnaast zijn ook twee luxe-uitgiften te verkrijgen bij de Koninklijke Munt.

Uiteraard gaat het hier om buitengewone, sterke vrouwen en pioniersters van het feminisme in ons land. Bovendien stichtte Marie Popelin in 1905 de Belgische Nationale Vrouwenraad, de voorloper van de Nederlandstalige Vrouwenraad. De keuze van de Koninklijke Munt om Marie Popelin en Isala Van Diest op de kop van de nieuwe euromunt af te beelden is dan ook meer dan terecht.

Voor de Vrouwenraad zei Aviva Dierckx, ondervoorzitster, onder meer het volgende: “Voor ons, de vrouwenbeweging van vroeger en nu, voor de gewone vrouwen en meisjes van toen en nu, zijn Marie Popelin en Isala Van Diest symbolen. Niet van de staat, niet van macht, laat staan van goddelijkheid... Ze staan symbool voor de strijd van vrouwen voor toegang tot het mensdom”.

In zijn reactie verklaarde Vlaams minister Pascal Smet het volgende: “Het is vandaag een bijzondere dag, want slechts enkele uitverkorenen mogen een muntstuk sieren. Deze eer behoudt men meestal voor de koninklijke familie, voor symbolen of evenementen, en slechts af en toe voor burgers die grootse prestaties neerzetten. Vrouwen als Marie Popelin en Isala Van Diest hebben ons beeld van wat vrouwen en mannen zijn en doen in zo'n 100 jaar compleet overhoop gehaald. Dankzij hun inzet vinden we het tegenwoordig (terecht) vanzelfsprekend dat ook vrouwen het beroep van dokter en advocaat mogen uitoefenen. Zij herinneren ons eraan dat we waakzaam moeten blijven voor onrechtvaardigheden die gebaseerd zijn op sekseverschillen. We mogen niet vergeten dat er elders in de wereld nog steeds situaties zijn waarbij vrouwen de toegang tot bepaalde studies en beroepen ontzegt wordt omwille van hun vrouw-zijn. Ook dichterbij huis zijn er onrechtvaardigheden gebaseerd op het geslacht, denk maar aan de loonverschillen tussen mannen en vrouwen die dezelfde job uitoefenen. Als minister van Gelijke Kansen, ook bevoegd voor onderwijs en jeugd, en dus voor de toekomst, wil ik er mee voor zorgen dat alle structurele onrechtvaardigheden aan banden worden gelegd.”

Katlijn Malfliet, voorzitter van de Vrouwenraad, is het volledig eens met de keuze van de Koninklijke Munt: “De vrouwenbeweging in België is bijzonder schatplichtig aan gangmaaksters als Marie Popelin en Isala Van Diest, vrouwen die gestreden hebben voor gelijke rechten. Meer dan 100 jaar na zijn stichting werkt de Vrouwenraad samen met zijn leden en zijn partners nog altijd aan gelijkheid van vrouwen en mannen en aan solidariteit met alle vrouwen. “

Het levensverhaal van Isala Van Diest (1842-1916), de eerste vrouwelijke dokter van het land, is heel boeiend. Als kind wou zij al arts worden maar anno 1873 kon dat nog niet in België. Daarom vertrok ze naar de universiteit van Bern, waar ze in 1879, op 37-jarige leeftijd, haar doktersdiploma behaalde. Maar haar Zwitsers diploma werd in België niet onmiddellijk erkend: Isala Van Diest

moest bijkomende examens afleggen en wachten op een KB van 1884 voor ze eindelijk kon beginnen werken als arts. Pas zes jaar later werd de toegang van vrouwen tot het beroep van arts of apotheker wettelijk geregeld.

Haar tijdgenote Marie Popelin (1846-1913) kreeg nog meer weerwerk: zij heeft ondanks haar diploma van doctor in de rechten nooit kunnen werken als advocaat. Pas in 1922, 34 jaar nadat zij haar diploma behaalde, mochten vrouwen het beroep van advocaat uitoefenen.

Uit diepe verontwaardiging over deze flagrante discriminatie van vrouwen hebben Marie Popelin en Isala Van Diest zich ingezet voor de strijd om gelijke economische en burgerlijke rechten voor de vrouw. Samen met enkele medestanders richtten zij in 1892 de eerste feministische vereniging op, de Ligue belge du droit des femmes. Zij werkten ook samen met andere feministen en met de vrouwenbeweging in het buitenland. Na herhaald aandringen van de Internationale Vrouwenraad slaagde Marie Popelin erin enkele Belgische vrouwenverenigingen onder één dak samen te brengen met de oprichting van de Nationale Vrouwenraad van België.